

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno studenta:	Ondřej Petr
Téma práce:	Teorie „ztráty šance“ v oblasti zdravotnického práva
Rozsah práce	přibližně 103 normostran
Datum odevzdání práce:	2. 3. 2024
Vedoucí diplomové práce:	prof. JUDr. Josef Salač, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Mgr. Martin Šolc, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Teorie ztráty šance představuje téma, které se pozvolna prolamuje do českého právní prostředí – judikatury i doktríny – avšak doposud mu nebyla věnována rozsáhlá literární pozornost. Zahrnuje přitom řadu významných otázek, které bude potřeba vyřešit předtím, než se teorie ztráty šance stane běžnější součástí české právní praxe, případně než bude touto praxí definitivně odmítnuta. Téma je tak jistě aktuální a vhodné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma patří mezi nadprůměrně náročné, neboť pro jeho kvalitní zpracování je třeba provést důkladnou analýzu recentní judikatury, ale také a především samé podstaty institutu ztráty šance v kontextu deliktního práva, jež si žádá hlubšího porozumění vnitřní logice této oblasti práva, a to i v komparativní perspektivě. Diplomant využil zejména metody analytické, deskriptivní a komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Stavba práce je velmi logická a z formálního hlediska vhodná. Autor nejprve vymezuje samotný pojem teorie ztráty šance jako nový druh újmy a zároveň otázku kauzality, následně představuje historický vývoj teorie ztráty šance prostřednictvím angloamerické judikatury (který je v tomto kontextu nezpochybnitelně relevantní), poté analyzuje recentní judikaturu českých vrcholných soudů a v závěrečné kapitole přibližuje instituty, které mohou vůči teorii ztráty šance představovat alternativu.

Potud je struktura práce velmi vydařená. Nutno jen poznamenat, že struktura práce prakticky kopíruje diplomovou práci Michala Friše, která byla pod názvem „Ztráta šance v českém a anglickém právu“ na této katedře obhájena v roce 2022. Předložená práce je vystavěna prakticky stejně s tím, že je oproti velmi obsáhlé Frišově práci o poznání stručnější (autor přitom uvedenou práci necituje, nicméně cituje Frišův článek na obdobné téma publikovaný v Časopisu zdravotnického práva a bioetiky roku 2023). Rovněž celkové zacílení práce a její výzkumná otázka jsou prakticky totožné. Tato skutečnost sama o sobě rozhodně nezakládá plagiát a může být zcela legitimní. Nelze ostatně ani vyloučit, že jde o náhodu, jakkoli se to s ohledem na úroveň podobnosti jeví nepravděpodobně. Současně je třeba přiznat, že autor předložené práce dochází oproti Frišovi k odlišnému hodnocení přípustnosti teorie ztráty šance v platném českém právu, jeho přístup je svojí povahou (v dobrém smyslu) více pozitivistický, je tedy obsahově odlišný a svébytný. Přesto bude vhodné, když se autor v průběhu obhajoby vyjádří k tomu, zda a jak konkrétně se uvedenou Frišovou prací inspiroval.

4. Vyjádření k práci

Práce představuje složitě uchopitelný a kontroverzní právní institut v ucelené podobě a kriticky analyzuje jeho aplikovatelnost v platném českém právu. Kombinuje přitom analýzu s popisnými pasážemi, to však s ohledem na její pojetí nelze kritizovat, neboť práce uceleně směřuje k zodpovězení relevantní výzkumné otázky. Právě struktura práce a výzkumná otázka jsou nicméně prakticky totožné s prací Michala Friše obhájenou v roce 2022 (srov. výše), přičemž považuji za vhodné, aby se k této podobnosti (jakkoli nejde o plagiát) diplomant vyjádřil.

Některé významné či zajímavé zahraniční judikáty v práci nejsou zpracovány ani zmíněny (např. rozhodnutí Sněmovny lordů ve věci *Chester vs. Afshar* nebo ve věci *Fairchild*),

pojednání o zahraniční judikatuře je tak poněkud přehledové povahy, ovšem zároveň se mu spíše daří vystihovat podstatné milníky vývoje institutu.

Je třeba ocenit kritický pohled, kterému autor podrobuje judikaturu vrcholných soudů, a jednoznačné vyjádření jeho odůvodněného názoru. Práci lze považovat za přínosnou.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autor si jako cíl práce na s. 3 vymezuje úkol „představit teorii „ztráty šance“ jakožto jeden z možných institutů, který by dokázal narovnat nerovné procesní postavení mezi lékařem a pacientem v medicínsko-právních sporech, ukázat její vývoj a přístup k ní v zahraniční judikatuře a popsat problematiku spojenou s její aplikací v českém právním řádu.“ K tomuto poněkud deskriptivnímu cíli nicméně vhodně doplňuje výzkumnou otázku: „Může teorie „ztráty šance“ dle judikatury Nejvyššího a Ústavního soudu být aplikovatelný nástroj v českém právním systému?“ Tento cíl byl naplněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Samostatnost při psaní práce hodnotit nemohu, nemám však žádný důvod domnívat se, že by autor nepostupoval samostatně. Žádné známky plagiátorství jsem v práci nenašel. Ke strukturální podobnosti s jinou diplomovou prací se vyjadřuji výše.
Logická stavba práce	Stavba práce je velmi logická a z formálního hlediska vhodná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce se zdroji je kvalitní. Autor čerpal z odborné literatury (včetně odborných časopisů), právních předpisů i judikatury, a to za relevantního použití anglickojazyčných zdrojů. Zcela minimální formální výtka směřuje k tomu, že v práci není uvedeno, kdo je autorem překladů anglických textů (zjevně je to nejspíše sám autor práce, avšak z formálního hlediska by toto mělo být výslovně vyjasněno). Citace jsou v práci používány v dostatečném rozsahu, relevantně a za konzistentního použití citační normy.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je provedena v kvalitě vyhovující požadavkům na závěrečnou práci tohoto stupně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava práce je dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce odpovídá požadavkům na závěrečnou práci tohoto typu. Text je čtivý, přehledný, není rušen gramatickými chybami ani překlepy zásadnější povahy.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci k obhajobě doporučuji s předběžným hodnocením výborně, nebo velmi dobře, v závislosti na průběhu obhajoby a pod podmínkou vysvětlení otázky položené v bodu 3 tohoto posudku.
---	--

Považujete ztrátu šance z hlediska předpokladů povinnosti k náhradě újmy spíše za otázku újmy, nebo kauzality? Spatřujete v tomto rozlišení praktický rozdíl? Bylo by jím možné alespoň částečně vysvětlit rozdíly v přístupu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu?

Jak hodnotíte úvahu Ústavního soudu o motivační povaze ztráty šance vůči poskytovatelům zdravotních služeb, která má zvýšit kvalitu poskytování zdravotních služeb? Je podle Vás zahrnutí úvahy tohoto typu do soudního rozhodování v souladu s uznávanými funkcemi deliktního práva? Odpověď prosím blíže odůvodněte.

V Praze dne 24. 5. 2024

oponent